

Rolf Dahlgren

in memoriam

DESS hedersmedlem Rolf Dahlgren gick ur tiden den 23 juli 92 år gammal. Jazzen var en central ingrediens i Rolfs liv. Redan som ung grabb trakterade han gitarr och ingick i en orkester som spelade på olika dansevenemang i Stockholm med omnejd. Men det var framförallt som skribent och recensent Rolf skulle göra sina avtryck i den svenska jazzhistorien. Redan 1939 vid Ellingtons första besök i Sverige lyckades han övertala tidningen Folkets Dagblad att låta honom få fribiljetter till konserten i Konserthuset mot att han skrev en recension. Recensionen återges härintill. Den skulle följas av många under årens lopp. Han blev tidigt skribent i Orkester Journalen där han blev god vän med Nils Hellström, som övertalade Rolf att ta anställning i den av honom startade jazztidningen Estrad. Aktiviteterna ut-

ökades till att även omfatta arrangemang av jazzkonserter där Rolf hade ett stort ansvar. Han kom därigenom i kontakt med mängder av jazzens storheter som besökte vårt land. Rolf har vid åtskilliga tillfällen berättat om sin bekantskap med Duke Ellington, Billy Strayhorn, Lester Young, Billie Holiday för att endast nämna några i den långa raden. Vid Ellingtons konserter under 1960-talet deltog även Ella Fitzgerald och Rolf kom att utveckla en trogen vänskap med henne. Som den recensent Rolf var så är det klart att han

var skicklig med att hantera sin penna. Redan i tidig ungdom författade han en detektivroman med titeln "Mord I Alla Fall" som faktiskt fick första pris i en deckartävling. Särskilt minns vi dock Rolfs "Boken Om Nalen", som skildrar livet på Nalen under Topsy's dagar. Rolf betydde mycket för DESS. Han medverkade i den grupp som förberedde Ellingtonkonferensen 1994 och ingick i styrelsen när DESS bildades. När "Bulletinen" behövde bildmaterial kunde vi med förtroende vända oss till Rolf som hemma sin bostad hade ett omfattande bildarkiv varur vi kunde välja och vraka.

Nu är Rolf borta. När vi uppvaktade honom på hans 90-årsdag sjöng vi "Ja, må han leva" och önskade att han skulle få leva i hundrade år. Det fick han inte men vi tror att Rolf var nöjd med sitt liv och hade stor glädje av sitt jazzengagemang. Alla vi i DESS saknar vår hedersmedlem. I ett kommande nummer av "Bulletinen" kommer vi att få läsa en artikel "Rolf Dahlgren minns" där Rolf berättar om sina möten med Ellington i Sverige.

Bo Hausman

Negerswing gör succé.

Duke Ellingtons jazzkonsert i konserthuset på söndagen blev en strålande succé. Under två timmar fick stockholmarna lyssna till modern musik av bästa tänkbara slag. Om också orkestern ej var i allra bästa slag, så hade den dock en swing och en spelglädje som väl aldrig förr hörts maken till på våra breddgrader.

Programmet bestod mest av Duke Ellingtons egna kompositioner, men man fick också höra en hel del annat, t. ex. den för ett par år sedan så populära svenska schlagern "En röd liten stuga ner vid sjön", som tolkad av en så förnämlig orkester visade sig vara minst lika bra som flertalet amerikanska slagdängor med utmärkta solon på trombone och klarinett. Sångerskan Ivie Anderson sjöng en engelsk översättning av texten.

Av de många förnämliga solisterna var nog trumpetaren Rex Stewart den bästa. Han spelade lika intensivt och fulländat i såväl långsamma, känsliga melodier som i hastiga swingnummer, och i "Trumpet in spades" kom tonerna med ett kulsprutesmatters

hastighet: tekniken var häpnadsväckande. Han spelade i de mest skiftande lägen, och rörde sig utan hörbar ansträngning över nära fyra oktaver. Hans vackraste solon var i "Harlem swings" och hans egen komposition "Boy meets a horn", där han spelade med till hälften nedtryckta ventiler.

En solist, som man kvantitativt väntat mer av, var altsaxofonisten Johnny Hodges. Han hade en underbart klar ton, och man skulle gärna sett att han fått spela en mer framträdande roll. Nu blev han avsevärt tillbakasett till förmån för Stewart och klarinettisten Barney Bigard.

På programmet stod två orientaliska nummer, "Caravan", som kompositören, trombonisten Tizol självklart dominerade, och "Pyramid", där första och sista chorus ensamt spelades av Tizol och Ellington, vilken nu slog på trumma! Ellington spelade pianosolon i ett par nummer, "Sophisticated lady" och "Black and tan fantasy" och det är nog ingen orättvisa att säga, att han var den av solisterna som övertygade minst. Som orkesterpianist och ledare torde han emellertid vara oöverträffad.

Det har alltid klagats på Ellingtons rytmsektion, och man märkte nu orsaken,

Den gör aldrig några försök att dominera, den inriktar sig helt på att skapa rytm och swing, och att driva fram blåsarna. Och resultatet blir utmärkt. Orkestern arbetade upp sig mer och mer och de sista melodierna "Harlem swing" och "St. Louis blues" spelades med en så påtaglig swing att man tyckte konsertsalen var fylld av sugande virvlar som oemotståndligt sög de begeistrate åhörarna med sig i sitt hetsiga tempo.

Sångerskan Ivie Anderson sjöng enkelt och trevligt med en underlig, men säkerligen ganska skolad röst. Det var emellertid svårt att få någon uppfattning om henne, då hon oftast "truckade" omkring och ibland sjöng alldeles inpå, ibland flera meter från mikrofonen. Hennes vackraste prestation var utförandet av första chorus av "Solitude".

Att så till slut säga något sammanfattande förefaller omöjligt. Därtill var allt för rikt och skiftande. Jag kan bara ge er det rådet, att själva gå och höra orkestern. Biljettpiserna är ganska upptrissade, men låt inte det avskräcka er, ty ni kommer inte att ångra er. En sådan orkester får vi nog aldrig mer tillfälle att höra i Sverige, och då är det väl säkrast att gripa chansen? Ty Ellington är för vår tids musik vad Bach, Beethoven och Strauss varit för sina respektive tider: höjdpunkten.

Jazzman.

Rolf Dahlgrens första artikel, Folkets Dagblad 2 maj, 1939.